

P.Z. br. 674

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Klasa: 022-03/19-12/54
Urbroj: 50301-27/12-19-6

Zagreb, 5. rujna 2019.

Hs**NP*121-12/19-01/01*50-19-04**Hs

Primljeno: 05-09-2019		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
121-12/19-01/01	65	
Uredbeni broj	Prit.	Vrij.
50-19-04	-	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima (predlagatelj: Ivan Pernar, zastupnik u Hrvatskome saboru) - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 121-12/19-01/01, urbroja: 65-19-03, od 10. srpnja 2019. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima (predlagatelj: Ivan Pernar, zastupnik u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Ivan Pernar, zastupnik u Hrvatskome saboru, aktom od 8. srpnja 2019. godine, iz sljedećih razloga:

Postojećim zakonodavnim okvirom (nacionalnim propisima, pravnom stečevinom Europske unije i međunarodnim ugovorima) u području autorskog prava i srodnih prava autorima i nositeljima srodnih prava osiguravaju se, u pravilu (uz određene iznimke i ograničenja), isključiva prava raspolaganja njihovim autorskim djelima i predmetima zaštite srodnim pravima, iz čega za treće osobe koje žele koristiti autorska djela i druge predmete zaštite proizlazi obveza ishođenja prethodne dozvole, uobičajeno uz odgovarajuću naknadu. Međutim, u određenim situacijama nositelji prava u praksi nisu u mogućnosti ostvarivati svoja isključiva prava koja im zakonski pripadaju, a to osobito dolazi do izražaja u slučajevima kada korisnici, fizičke osobe, žele umnožiti autorsko djelo ili predmet zaštite srodnog prava za potrebe privatnog i nekomercijalnog korištenja, koje isključuje javno priopćavanje zaštićenih sadržaja. U takvim okolnostima nositelji prava praktično nisu u mogućnosti kontrolirati radnje reproduciranja svojih autorskih djela, posebno u suvremeno digitalno doba kada se uz dostupnu tehnologiju zaštićeni sadržaji mogu jednostavno reproducirati (kopirati), zbog čega se primjenjuje sustav prava na naknadu za privatno kopiranje.

Na razini Europske unije privatno kopiranje regulirano je u Direktivi 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu (u daljnjem tekstu: InfoSoc Direktiva).

Člankom 2. InfoSoc Direktive propisuje se da države članice moraju predvidjeti isključivo pravo davanja ovlaštenja ili zabrane za izravno ili neizravno, privremeno ili trajno reproduciranje bilo kojim sredstvima i u bilo kojem obliku, u cijelosti ili u dijelovima: (a) autorima, njihovih djela; (b) umjetnicima izvođačima, fiksacija njihovih izvedbi; (c) proizvođačima fonograma, njihovih fonograma; (d) proizvođačima prvih fiksiranja filmova, izvornika i umnoženih primjeraka njihovih filmova; (e) organizacijama za radiodifuziju, fiksacija njihovih radiodifuzijskih emitiranja, bez obzira na to jesu li ta emitiranja prenesena putem žice ili putem zraka, uključujući kabelom ili satelitom.

Nadalje se u članku 5. stavku 2. InfoSoc Direktive propisuje da države članice mogu predvidjeti iznimke ili ograničenja prava reproduciranja predviđenog člankom 2. predmetne Direktive u određenim slučajevima, te se kao jedna od takvih iznimki u točki b) utvrđuje iznimka ili ograničenje od isključivog prava reproduciranja u odnosu na reproduciranje na bilo koji medij koje je učinila fizička osoba za privatnu uporabu i u svrhu koja nije ni izravno ni neizravno komercijalna, uz uvjet da nositelj prava dobije pravičnu naknadu. Navedena odredba InfoSoc Direktive omogućuje korisnicima predmeta zaštite da slobodno kopiraju autorska djela i predmete zaštite srodnih prava za svoje privatne potrebe, dok se nositeljima prava nad tim djelima priznaje pravo na pravičnu naknadu za takvo korištenje, koja se u praktičnom smislu uobičajeno uspostavlja kao naknada od prodaje tehničkih uređaja i praznih nosača zvuka, slike i teksta.

Iznimku za privatno kopiranje iz članka 5. stavka 2. točke b) InfoSoc Direktive implementirale su u svoje nacionalne propise gotovo sve države članice Europske unije.

U Republici Hrvatskoj ovaj sustav uspostavljen je na način da su za plaćanje predmetne naknade odgovorni proizvođači uređaja za tonsko i vizualno snimanje, proizvođači uređaja za fotokopiranje, proizvođači praznih nosača zvuka, slike ili teksta te solidarno s njima i uvoznici tih uređaja (članak 32. Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima, Narodne novine, br. 167/03, 79/07, 80/11, 125/11, 141/13, 127/14, 62/17 i 96/18 - u daljnjem tekstu: ZAPSP). Obveza plaćanja naknade nastaje pri prvoj prodaji u Republici Hrvatskoj ili uvozu tih uređaja, a ne nastaje ako se isti uređaji iznose ili izvoze iz Republike Hrvatske.

Sukladno članku 32. stavku 11. ZAPSP-a propisano je da su sve organizacije za kolektivno ostvarivanje koje ostvaruju prava na predmetnu naknadu dužne pisanim ugovorom ovlastiti jednu od njih da poslove ostvarivanja prava na naknadu na istovrsnim tehničkim uređajima i nosačima zvuka, slike ili teksta obavlja u ime i za račun drugih koje sudjeluju u tom ugovoru ili u svoje ime, a za račun tih drugih organizacija za kolektivno ostvarivanje prava.

Takve organizacije za kolektivno ostvarivanje prava u Republici Hrvatskoj odlučile su za prikupljanje naknada ovlastiti organizaciju za kolektivno ostvarivanje autorskih glazbenih prava (Hrvatsko društvo skladatelja - HDS, koji je za obavljanje poslova kolektivnog ostvarivanja autorskih prava ustrojio odgovarajuću službu poznatu pod kraticom HDS-ZAMP), koja slijedom toga prikuplja predmetnu naknadu za autore glazbenih djela, umjetnike izvođače, proizvođače fonograma, nositelje prava na audiovizualnim djelima,

filmske producente i redatelje, nakladnike i književnike te ih raspodjeljuje svojim članovima i drugim organizacijama za kolektivno ostvarivanje prava navedenih nositelja u Republici Hrvatskoj, koje ih dalje distribuiraju svojim članovima tj. nositeljima prava. Pritom je potrebno napomenuti da se naknade za privatno kopiranje raspodjeljuju hrvatskim i inozemnim autorima (putem odgovarajućih uspostavljenih mehanizama).

Budući da se odredbama predmetnog Prijedloga zakona propisuje brisanje članaka ZAPSP-a koji uređuju pravo na predmetnu naknadu i način njezinog određivanja, prikupljanja i raspodjele, Vlada Republike Hrvatske napominje da bi u slučaju brisanja navedenih odredbi, sukladno odredbama članka 2. InfoSoc Direktive, nositeljima prava trebalo pripadati isključivo pravo davanja ovlaštenja ili zabrane za reproduciranje predmeta zaštite i u odnosu na fizičke osobe koje to čine za privatnu uporabu i u svrhu koja nije ni izravno ni neizravno komercijalna. Stoga je Vlada Republike Hrvatske mišljenja da prihvaćanje predmetnog Prijedloga zakona ne bi bilo razložno.

Slijedom svega navedenoga, u odnosu na predmetni Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima Vlada Republike Hrvatske predlaže da se isti ne prihvati.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila prof. dr. sc. Blaženku Divjak, ministricu znanosti i obrazovanja, dr. sc. Tomu Antičića i prof. dr. sc. Branku Ramljak, državne tajnike u Ministarstvu znanosti i obrazovanja, prof. dr. sc. Ivanu Franić, pomoćnicu ministrice znanosti i obrazovanja, te mr. sc. Ljiljanu Kuterovac, glavnu ravnateljicu Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo.

 PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković